

MIT Açık Ders Malzemeleri
<http://ocw.mit.edu>

5.62 Fizikokimya II
2008 Bahar

Bu materyallerden alıntı yapmak veya Kullanım Şartları hakkında bilgi almak için <http://ocw.mit.edu/terms> ve <http://tuba.acikders.org.tr> sitesini ziyaret ediniz.

5.62 Ders #14: $q_{dön}$ ve q_{tit}

için Düşük ve Yüksek-T Sınırları

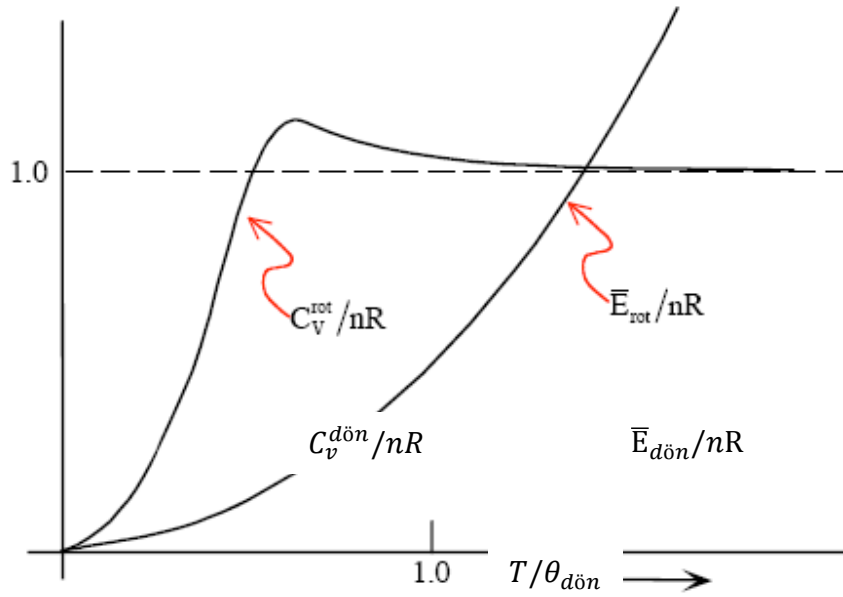
Okuma: Hill, sayfa 153-159, Maczek sayfa 51-53

$E_{dön}$ VE $C_v^{dön}$ 'ün SICAKLIĞA BAĞLILIĞI

$E_{dön}$ 'ün düşük T sınırı:

$$\lim_{T \rightarrow 0} F_{dön} = \lim_{T \rightarrow 0} (6Nk\theta_r e^{-2\theta_r/T}) = 0$$

$$\lim_{T \rightarrow 0} C_v^{dön} = \lim_{T \rightarrow 0} \left(\frac{12Nk\theta_r^2}{T^2} e^{-2\theta_r/T} \right) = 0$$

Düşük T sınırı

$$\frac{C_v^{dön}}{nR} \cong \frac{12\theta_r^2}{T^2} e^{-2\theta_r/T}$$

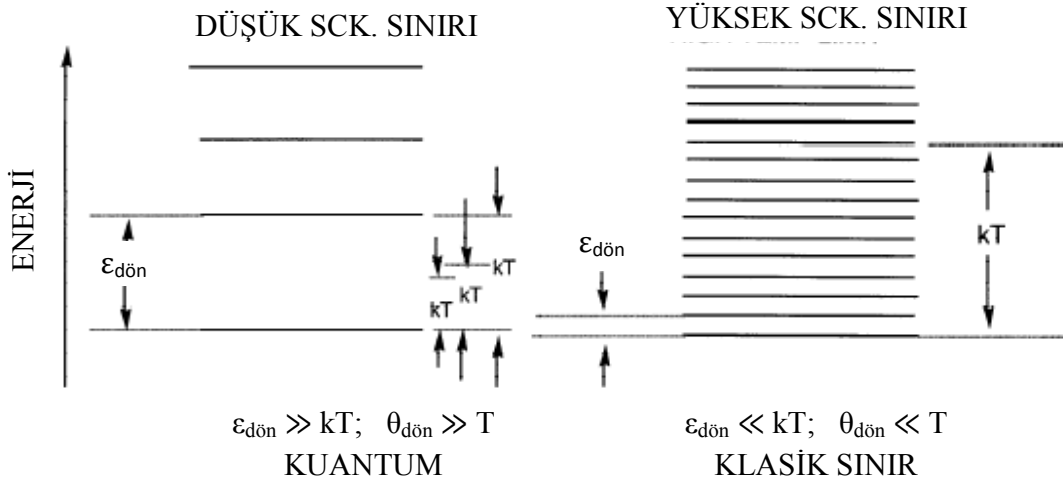
$$\frac{E_{dön}}{nR} \cong 6\theta_r e^{-2\theta_r/T}$$

Yüksek T sınırı

$$\frac{C_v^{dön}}{nR} \cong 1$$

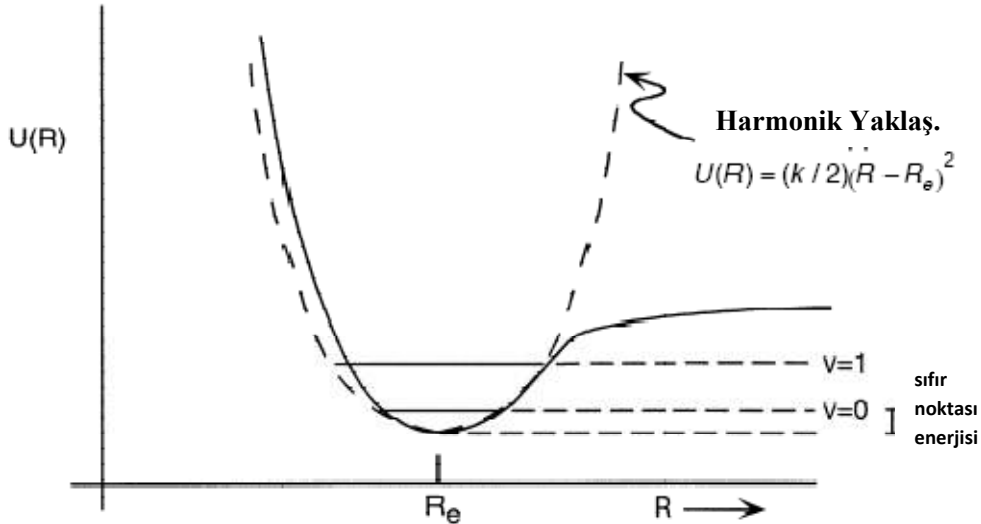
$$\frac{E_{dön}}{nR} \cong T$$

Düşük-T sınırı için **iki terimli** formülü elde tutarsak, $\frac{T}{\theta_{dön}} = 1.0$ iken $\frac{C_v}{R} \cong 1.624$ 'deki maksimumu kaydedin. Gerçek maksimum, **tam $q_v^{dön}$ 'den üretilen**, $T/\theta_{dön} = 0.8$ 'de $C_v/nR = 1.098$ 'dir. [C_v 'deki hızlı değişim, kT biriminde ölçülen seviye aralıklarındaki boşluğun bir sinylidir. Burada hangi boşluk yerinde olacaktır? C_v 'deki en hızlı değişimin hangi $T/\theta_{dön}$ değerinde olmasını beklersiniz?

TİTREŞİM MOLEKÜLER PARTİSYON FONKSİYONU q_{tit}

DİATOMİK MOLEKÜL

Harmonik yaklaşımı kullanarak:

$$\epsilon(v) = \left(v + \frac{1}{2}\right) h\nu = \left(v + \frac{1}{2}\right) hc\omega_e$$

Sıfır noktası enerjisi – $v = 0$ olduğunda $\varepsilon(v = 0) = \frac{1}{2} h\nu$

q_{tit} 'i hesapla

$$q_{tit} = \sum_{v=0}^{\infty} e^{-\varepsilon(v)/kT} = \sum_{v=0}^{\infty} e^{-hc\omega_e(v+1/2)/kT}$$

Tanımlayım $\theta_{tit} = \frac{hc\omega_e}{k}$ “titreşim sıcaklığı” [K]

$$q_{tit} = \sum_{v=0}^{\infty} e^{-(v+1/2)\theta_{tit}/T}$$

Titreşim için hemen her zaman $\theta_{tit} > T$ 'dir. Herbir titreşim seviyesi üzerinden toplam alınmalıdır.

$$q_{tit} = e^{-\theta_{tit}/2T} \sum_{v=0}^{\infty} e^{-v\theta_{tit}/T} \quad \text{sıfır noktası enerjisini toplamdan çekin}$$

$x = e^{-\theta_{tit}/T}$ olsun

$$q_{tit} = x^{1/2} \sum_{v=0}^{\infty} x^v$$

$\sum_{v=0}^{\infty} x^v = 1 + x + x^2 + \dots = \frac{1}{1-x}$ Şimdi $|x| < 1$ için yakınsak olur, ancak tüm T için $0 \leq e^{-\theta_{tit}/T} < 1$, böylece tüm T için geçerli q_{tit} 'e sahip oluruz.

$$q_{tit} = \frac{x^{1/2}}{1-x} = \frac{e^{-\theta_{tit}/2T}}{1 - e^{-\theta_{tit}/T}}$$

Moleküler Titreşim Partisyon Fonksiyonu

E_{tit} 'in sıfırı potansiyel enerji eğrisinin minimumuna yerleştirilir.

q_{tit}^* 'i tanımlayın

$$q_{tit} = e^{-\theta_{tit}/2T} \underbrace{\sum_{v=0}^{\infty} e^{-\theta_{tit}/T}}_{q_{tit}^*}$$

Böylece
$$q_{tit}^* = \sum_{v=0}^{\infty} \exp [-(\varepsilon(v) - \varepsilon(v = 0))/kT]$$

$$q_{tit}^* = \sum_{v=0}^{\infty} e^{-v\theta_{tit}/T} = \sum_{v=0}^{\infty} x^v = \frac{1}{1-x}$$

$$q_{tit}^* = \frac{1}{1 - e^{-\theta_{tit}/T}}$$

θ_{tit}/T 'nin tüm değerleri

Bu sonucu bir kenara koyun. Enerji sıfırlarını tekrar tanımlamada nasıl yararlı olduğunu daha sonra göreceğiz. q_{tit}^* , E_{tit} sıfırını etkin olarak $v = 0$ seviyesi enerjisine kaydırır.

q_{tit}^* 'in Yüksek Sıcaklık Sınırı

$\theta_{tit} \ll T$ veya $\varepsilon_{tit} \ll kT$

$$q_{tit}^* = \frac{1}{1 - e^{-\theta_{tit}/T}}$$

Eğer $\theta_{tit} \ll T$ ise o halde $e^{-\theta_{tit}/T} \sim + 1 - \frac{\theta_{tit}}{T} + \frac{\theta_{tit}^2}{2T^2} - \dots$

Bu nedenle $q_{tit}^* = \frac{1}{1 - e^{-\theta_{tit}/T}} = \frac{1}{1 - [1 - \theta_{tit}/T + \theta_{tit}^2/2T^2]}$

$$q_{tit}^* = \frac{T}{\theta_{vib}} = \frac{kT}{hc\omega_e}$$

yüksek sıcaklık sınırı

Yüksek sıcaklık sınır formu ne zaman yararlıdır? Moleküller için, sıklıkla değil ...

MOLEKÜL	$\theta_{tit}[K]$	TAM $q^*(T=300K)$	$(300/\theta_{tit})$	TAM $q^*(3000K)$	$(3000/\theta_{tit})$
H ₂	6328	$1 + 7 \times 10^{-10}$	0.0474	1.138	0.474
HCl	4302	$1 + 6 \times 10^{-7}$	0.0697	1.313	0.697
CO	3124	$1 + 3 \times 10^{-5}$	0.0961	1.546	0.961
Br ₂	465	1.269	0.645	6.964	6.45
I ₂	309	1.556	1.029	10.22	10.29
Cs ₂	60.4	5.481	4.926	50.14	49.64

%1 hata

Sadece çok yüksek T'de çok ağır moleküller için q_{tit}^* 'in yüksek sıcaklık sınır formu yararlıdır.

TERMODİNAMİK FONKSİYONLARA TİTRESİM KATKISI

$$q_{\text{TIT}} = \frac{e^{-\theta_{\text{tit}}/2T}}{1 - e^{-\theta_{\text{tit}}/T}} = e^{-\theta_{\text{tit}}/2T} q_{\text{tit}}^*$$

$$Q_{\text{TIT}} = q_{\text{tit}}^N = e^{-N\theta_{\text{tit}}/2T} q_{\text{tit}}^N$$

$$\ln Q_{\text{TIT}} = -N\theta_{\text{tit}}/2T + N \ln q_{\text{tit}}^*$$

$$E_{\text{tit}} = kT^2 \left(\frac{\partial \ln Q_{\text{tit}}}{\partial T} \right)_{N,V} = kT^2 \left[\frac{\partial(-N\theta_t/2T)}{\partial T} + \frac{N \partial \ln q_{\text{tit}}^*}{\partial T} \right]$$

$$= \frac{NkT^2 \theta_{\text{tit}}}{2T^2} + NkT^2 \left[\frac{\partial \ln (1 - e^{-\theta_t/T})^{-1}}{\partial T} \right]$$

$$= \frac{Nk}{2} \theta_{\text{tit}} + NkT^2 (1 - e^{-\theta_t/T}) \left[\frac{\partial (1 - e^{-\theta_t/T})^{-1}}{\partial T} \right]$$

$$E_{\text{tit}} = \frac{Nk}{2} \theta_{\text{tit}} + NkT^2 (1 - e^{-\theta_t/T}) \frac{\theta_{\text{tit}}}{T^2} \frac{e^{-\theta_t/T}}{(1 - e^{-\theta_t/T})^2}$$

$$(E - E_0)_{\text{tit}} = \frac{Nk\theta_{\text{tit}} e^{-\theta_t/T}}{1 - e^{-\theta_t/T}} = \frac{Nk\theta_{\text{tit}}}{e^{-\theta_t/T} - 1}$$

↑

Sıfır noktası enerjisi (potansiyel eğrisi minimumunun üstünde $v = 0$ enerjisi)

$$E_0 = \frac{Nk}{2} \theta_{\text{tit}} = \frac{Nhc\omega_d}{2} \quad \text{tüm enerjileri sıfır noktası enerjisine göre referans alın}$$

$$x \equiv \theta_{\text{tit}}/T \text{ i tanımlayın.} \quad (E - E_0)_{\text{tit}} = \frac{NkTx}{e^x - 1}$$

$$\boxed{\frac{(E - E_0)_{\text{tit}}}{RT} = \frac{x}{e^x - 1}}$$

x'e karşı Einstein Fonksiyonu
 grafiği dağıtılacak